

Magnus Hákonsson Lagabøtes bylov og farmannslov, utgitt ved Jóhanna Katrín Friðriksdóttir, Marit Aamodt Nielsen og Magnus Rindal, NB kilder nr. 16:1, Nasjonalbiblioteket, Oslo 2023.

Digital versjon, Nasjonalbiblioteket, Oslo 2024

Oppdatert: 05.07.2024

\tall\ : sideskift i handskriftet
#: nytt kapitel i handskriftet
/: linjeskift i handskriftet
{...}: manglande tekst
tekst. : tilføyning
~~tekst~~: eliminering

MAGNUS HÁKONSSON LAGABØTES FARMANNSLOV

\121r\

#1 [her hefia farmanna logh er ga/nga skulu i bõ oc bygðum vm/ allan Noregh/

Sv er logleg/ fartekia [en engi ann/ur at i hond skal taka/ styri manne eda loglegom hans/ vmbods manne oc nefni uidr/ uitni .ij. manna eda fleiri oc segi / þeir til. huart þeir hafa far tekit/ En hin til læigu burðar er skipp/ byggír. En ef þeim skil a vm kaup/ mala sin þa hafe sa sit mal er/ uitni fylgia oc [bera þeir sua oc/ sueiria eptir oc samer vm fare ok/ sua vm lest ok vm leid þa er [þui ui/tni loket þa er oc at logfullu fare / tekit [at byar manna lagum re/ttom

#2 her segir vm nat fløyt/ skipp/

Skip þat er ausa ma þrysar / at tuæím døgrom þat [er nat flø/ytt. oc þat er ført i allar farer/ nema hasetar uilia lítta lekkare / skipí. En ef styri [maðr lettat ausa/ skipp [vm netar [a launungu [firir/ hasetom þa hœyrir þat til suika/ uiðr þa. oc [eigu styri men at bõta/ þan skada allan. er af þui kœmar / huart sem þat gerez vm fior/ eda fe. eða huartueiggia. þui at/ þat falz [a huar at bõta er sialfar/ gerer Nu er farmar a skip komen / fot matar [oc dryckar oc allt þat/ annat er til er etlat. oc syníz/ nu hasetom. sem skíp se ofladet / [Nefní styri maðr tua styri men af/ aðrum skipum. ef til ero Nu ef þeir/ uilia þui skiota til guds. at þeir/ uilia fara a sua ladno skipi þa/ eigu eigi hasetar hans at vanda/ sua ladet skipp firir styri manne/ oc fare þa uiðr sua buit En ef/ styri mannum syniz ofladet er/ til koma. þa [skal styri maðr bera [alla/ sina uaru af uttan þa alla er \121v\ til reiða kaupz er. þui at skip er/ huargí ført. ef þeim skorter reida / En [þeim þickir en þa ofladet / þa skal fyrst sa af bera er sid/ast tok fare. ok sidan huar eptir / adrum. sem [tekit hefir farí. til/ þess er þeim er ført oc mundanga/ er ladet En ef styri men ero eígí/ sua ner af adrum skipum. at þeim / mege uid koma. þa skal bœndar/ til nefna. þa sem nester ero. oc/ helzst hafa úit til. oc uaner ero/ i [kaup ferdom. at skyra þetta/ [þeíra imillum. eftír þui sem/ fyr uar sakt. En huarium þeim / manne er af gengar skipí með fot/ sín oc fe. þa [er styri maðr skyldugar / til at fa þeim annat skipp iam/gott til þess landz.

er þeir hafa sik / adar til etlat En ef þat fedz / eigí. þa greidí þeim slika leigu/ sem [hann skilldí taka af þeim ef/ þeir føre þengat sem þeir haf/du [etlat. oc ser fare tekít En/ a þeim degí er styri maðr uil skipí brot / leggía. þa skulu aller skiparer / til koma naudsynía laust. En/ huar sem eígí kōmar. seckr øyri/ sylfrs [uid konung. En þat ero naudsy/níar sem [logbok skyrír. En þeg/ar þar kōmar skutstamn sem/ adar er framstamn. oc horfer skipp a leið. þa a styri maðr skiplei/gu sína alla er taka. nema hann / uilí betar [gort hafa

#3 her segír / vm kaup manna ferd/

Nu koma men/ [i kaupstad þen er þeir hafa / ser fare tekit. eda [í annan stad / oc ueíría þeir þar varu sínní. ok/ b^vaz nu þedan. oc bera a fot sín. ok/ uilía heim fara. oc fa eigi byr/ En styri maðr bydar þeim skip sit/ at læiga. [sua leíngí til farar sem/ þeir uilía. sumír lengar sumír/ skemmar til heím farar. oc lei/gí sem þeir uilia. þa skulu þeir/ raða sem fleírí ero saman. þo/ at eínum aukí. En styri maðr odlez / skip leigu sína. þo at skip settiz / upp En at uare skal [styri maðr ski\122r\pa skipp sit huart er han uil. oc ero/ þeir nester fare. er þengat foro / [með honum. at samre leígu. vndir sua/ mykla lest [sem adar hafdu þeir / En ef styri maðr settar upp skip sít / firir uttan [løyfi haseta oc uilia/ þeir faret hafa. þa eigu þeir/ faret heímholt at uare þengat/ sem þeir toko leigu laust.

#4 her/ segir vm fartekíu af styri manni/

Nu taka men fare af styri/ manne. oc seggír han sit / huaríum huart han skal fara. / Nu þar sem leid skil. þa uil huar/ þengat fara. sem hann tok ser fa/re. oc hefz þretta þa með þeim / þa skulu þeir sit mal hafa er/ fleírí ero saman. þo at eínum/ aukí En styri maðr skal engo vm / rada. En ef aller uerda iam/marger. þa [skulu þeir bera/ lutí i skaut. [oc luta. hafe þeir / sit mal er [lutar fylgír. Nu/ uilia þeir af skipi ganga er/ lygd uar firir boren ok lausunga/ord. þa skal styri maðr bōta .mōrk hua/ríum þeíra. er af þui skipí g/engar. oc skipleigu þa vm fram/ er hann tok af þeim. En hínúm er/ a skípí ero eftir. þa skal hann/ fa sua marga men. at þeir se/ lid fører. oc halda þa a sínum/ kost. þengat til kaupa sem þeir/ toko ser fare.

#5 hér segir vm sty/rí manz uero/

Eín skal styri/maðr uera a skípí huaríu./ hann skal þuí meíra lest hafa. en/ hasetar. oc þo meíra upp leggía / han skal þridíungí meíra hafa/ ser til reida kaups. [ef hann þarf / þat eigu aller hasetar at fly/tía. þui skal lada i klofa ín. sty/ri maðr skal fa leidzsoga man/ til. en aller tulk. allar lester skulu skilrikar fera [at fullu/

fare. nema sumum hasetom/ se skyld [meíri lest. en sumum / Sua skal huar hasete marga / punda þunga hafa i lest hu/arí sem hann hefir ser fare/ \122v\ tekit.

#6 her segir ef maðr ryuar ski/pan vndír/ styrímanne/

En ef hasete ryfar/ skipan vndír sty/rímanne. oc uerdar han sannar / at þuí. ryfar han skipan innan/ landz. þa er hann seckr .mork. sylfrs firir/ lest huaría. er af bers [styrí m/anne. En ef hann ryuar vndír sty/ri manne i danmork i gautlande/ í suídió. bote .íí. merkr. adra konunge. en/ adra styrí manne firir lest hua/ría. [er af bers. En ef maðr ryfar/ skipan vndír styrímanne. a sam/lande. a gotlande. bote .ííí. merkr [halft/ konunge. en halft styrí manne. En / ef maðr ryfar skipan a englande/ i orknøyvm i færøyvm. a hiat/lande. bote .víí. merkr sylfrs halft/ konunge en halft styri manne. r/yfar maðr skipan a grøynlande / eda islande. eda i gardum austar/ bote .víí. ortogar ok .xíí. merkr. halft konunge/ en halft styrí manne. Nu er / þegar rofen skipan. er hasete / kómar æigí til skips með uarne/ngh sín. i [þer stefnur er aðrer sk/íparer koma oc styrí maðr gerer þeim / orð. oc hafe oll slik logh i heím ferd/ sem þeir hafdu i brot ferð. oc se / skip i alra þeira abyrgd vm fult/nígh. þar til er skip er upp sett. ne/ma styrí maðr uilí betar gort hafa/

#7 her segir horsso leíngi skal bida/ styrí manns/

Nv kómar byr a. þa/ [eigu hasetar at biða styrímanns/ vm .ííí. sioar foll. En sidan mego þe/ír sigla. at useckíu þo at han kome/ æigí Nu gengar hasete fra skípi/ vttan løyfi styrí manns oc haseta. þa/ skulu þeir bida hans. tuau sioar/ foll. sidan mego þeir fara at us/eckíu. Nu gengar maðr fra skípi/ oc kómar byr a. þa skulu .ííí. men./ ganga a land upp. oc standa eín uid/ bryggíu spord. en annar up i fra/ honom. oc hín þridi þar nest. oc/ øpa sua hatt þrem sínnum. at huar mege høyra annars raust. oc ga/nge sidan til skips. En ef han kómar þa eígí. þa mego þeir fara \123r\ at useckíu. ef hann er a kristnu lan/ðe stadar. En ef han er a heidnu/ lande staddar. þa bidí hans tuau / sioar foll. ef þeim er haska laust/ firir [heidnum monnum. Nu stendar/ maðr eftir i bygdrí øy. þa skulu þe/ír leggja honom þar til landz/ fe sítt. En ef maðr stendar eftir/ i ubygdri øy. þa leggi honom upp / fim natta uíst. oc æld føre. bat/ oc boløyxsi. huars daghs skikkíu / sína Nu stendar maðr eftir en m/atunautar hans bioda man a le/st hans. ok hafe uid þat .íj. uatta / En styrí maðr ok hasetar. kuaddz / eigí þurfa. þa [frialsa þeir fe/ hans. uid styri man. oc haseta/ huat sem [af honum uerdar. Nu ko/ma hermen a þeim. oc kómar/ eit huart uappn innan bordz af/ ufridí oc verda men sarer. eða/ ðrepner. oc hafa þeir eígí bodet/ man a lest hans. er eftir stod. þa/ hefir han firir gort huaríum/ pæningí er hann atte. þar a skipi./ Nu fara men með allra manna / rade af skipi. bede styrí manns

ok h/aseta. oc kōmar nu ufriðr a / þeim. þa hafe þeir sít fe. er fia/rre ero stader. ef hínir fa uart / er eftir ero a skipi.

#8 [vm kast oc/ storma/

En ef men hítta í/ storma eða siowar volk. eda/ i þen uanda. at þeir þurfu at le/tta [skípí sínu. þa skal allum ifir/burd fyrst kasta. [En ef meira/ þarf firir bord at bera. þa skal/ þui kasta er þungast er oc fe/mínzt. [ef þui ma na. oc skulu/ þeir aller sem innan bordz ero / gialda þeim verd firir. er atte/ sua mykít sem han mette uerd / firir fa i kaupstað. þeim sem/ þeir koma til. sua at allra þeirra/ skade verdí iammykil. at iamnu/ fe. þui at kast skal fara eftir / fiar magne. En æígí at ma/nmergð. eda lesta tale. En ef/ þeir koma með heilum buncka til/ kaupstadar. sua at þeir hafa \123v\ ængo kastat. þa skulu þeir sua ifir/burd skipta. at aller hafe iammy/kít af. iamft styrí maðr sem ha/setar. nema þeir skulu hafa hal/fu meirí leigu. firir [þær lester / en aðrar. þær er þar uaro [ut ueg/nar i þat skip sua margar sem þe/r uerða. En þat er ifir burdar/ er þa liggar eftír. er huar hef/ír veget sína lest fulla. upp.

#9 her/ segír ef men briota skip sín/

Nu ef men hítta i þau ualk / oc uafellí at þeir lesta sk/ip sín. sua miok at uarneg þur/fi af at bera. oc er þo bótanða. þa/ skulu hasetar. biða halfan man/að sygna daga. En ef nocrer/ skiparar skiliaz fyr uid skipp/ en nu er sakt. firir uttan rad oc / løyfí styrí manns. þa er sa seckr .víí./ ørtogom ok .xíí. morkum. sylfrs. uid konungh/ ok styrí man. er fyrst gengar af / En huar annara .mork. sylfrs. en siðan / gengar af. þar til er þeir ero / sua famenna at skip er eí ført/ firir famenníz saker [En þeir ero eigí sakkaðr er sidan ganga af/ En ef skip brytar í spon. ok ero men / a fridu lande. þa skiliz men eigí/ fyr uid skipp. en borged er reida/ þeim sem þeir mego upp na. ok sua / skipí

#10

Siglíngar men skulu ecki ho/gg^va i annars manz marku. nema / vm færða men. farar greida bott/ ef bilar af skípí þeira.

#11

Nu þarf/ skipp upp at settia. skere styrí maðr/ bod sua uiða. at þeir uerdí ful afla / til upp at drega ok ut þat skipp

#12 [her/ segír tueggia/ punda far leíga/

En ef *maðr* leigir / eíns pundz / far af styrí manne eða at haseta/ oc byggir han honom [at lagum ø / medan han hefir eit pund [ínnan/ bordz. þa a [han er han leigit En/ ef *maðr* leigir .íj. punda far at has/etta oc þo sua at fleírí se. þa a *hann*/ þo slikt at hafa af þuí sem huar / af sínum pundum En ef hasete / uil eígi faret hafa. þar sem han/ tok ser fare. ok hefir han eckí \124r\ a skip boret. þa skal han greida slí/ka leigu sem han festí *honum*. oc føre/ han þengat. sem *hann* hafde ser fa/re tekit. En ef styrí *maðr* ryfar skí/pan vndír haseta. þa skal *hann* allu/ þui up halða uid haseta. sem hase/te skildí styrí manne. ef *hann* hefdi/ vndír honom rofet. Nu tekur *maðr*/ ser fare oc ber a hofn sína [a skip / oc bera þer naudsyníar til með *honum* / at *honum* er fullar skade. oc mykil van/hagar ef han fær. þa fae han [sty/rí manne annan iamgodan man / i [stad sín. oc iammycla lest ok leig^v/ En ef han fer engan. þa fare sia/lfar. nema styrí *maðr* lofe *honum*./ af at ganga.

#13 [vm bardaga i kau/p ferdom/

Nu ef men be/riazt i kaupferdom. oc sett/az þær með styrí manz raðe. oc ha/seta [ínnan bordz. þat a huargen / at ríufa. En noreghs *konungr* a sekt / þa er uiðr liggar. oc søke sa *konungs*/ syslu *maðr*. en þer hefir len sem þe/ír ríufa bunka sín til upskipa/nar. oc skipa af skipí En ef no/reghs men beriaz. eða gera an/nur unyttí þar sem sekt liggar / uidr. i danmarkku. eða i adrum sta/dum. oc bøter þeim *konungs* vmb/ods manne. sem þar hefir len/ ifir. þa ero þeir useckir uiðr/ noreghs *konung*. er þeir koma he/ím. ok hafa þeir þar til .íj. man/na úitní uid. at þeir bötto þar / sem þeir brutu. [ef þeir hafa uid/ utlenska at. En ef normen / beriaz sín ímillum. bøte nor/egs *konunge* frid brot. er þeir ko/ma heím. þui at a hans þegnom / var vunít. oc se þuí meír uidr / sundar þyekt [sín a millum /

#14 her segír vm hafnar ran/

Sa a hofn er rør. en sa lege / er fyrst kømar festum a/ land vm festar hell. En ef [maðr/ ueitir manne hafna^r ran. þa/ seckiz han halfre .mørk. *sylfrs*. uiðr/ *konungh* ok uid þa sem a þui skip/í ero. sua styrí *maðr* sem adrer ha\124v\setar. oc a þa sekt halfa *konungr* en/ halfa sa er hafna ran er ueít. oc/ skiptí at man mærggh. En þat er/ hafnar ran. ef *maðr* høggar festar / manz eða løysir. eða bøger or/ lege. þeim sem i ligar firir. Nu/ ero marger men a skipí saman / þeir sem sidare komo. oc bua eí aller vm eit lunderni oc seggia/ sumír at eígi mundí at uera rot / ef þeir rede. syní eín eidí [huar/ þeira ok se þa [sak laust. En ef þe/ir uilia eígi bøta. er hafnar ran/ gera. þa søke sem uíta fe. þar sem/ þeir ríufa bunka sín til uppskí/panar.

#15 vm hafnar ran

þat er oc hafnar ran ef men/ sigla a akkeres sete i hofn/ oc sigla adrer eftir þeim. ok leggía / sua ner at [eígí er suæííngar / rum. Nu røða hínir vm er/ fyrri komo til hafnar. oc bid/ia hína [brot leggía. er sidar ko/mo. sua at skip þeira hafe sueif/uíngar rum. at eígí liggi sk/ip a strengium þeira. Nu uilia þeir eigi ryma. þa er þat hafnar/ ran. Sua ok ef skip brytar vn/dir þeim. eda uerdar brot/ at leggía. er fyrri komo. þa liggjar/ slikt uiðr þetta hafnar ran sem/ uiðr hit fyrra. En ef þeir brio/ta skipp vndir monnum. er sidar ko/mo. huart sem þeir briota i ak/keres settom. eða landfestom/ eða gera reida spel. þa skulu þeir/ bota reida spell sem skynsamer / men meta. oc afvndar bot [eftir/ laga dome [Nu uilia þeir eígí/ bota. þa liggjar su hín sama sok / uiðr. sem [adar seggir

#16 [Ef maðr/ tekur bat oc at festa batt/

Nu skal styri maðr [bate rada. En / ef þeir liggía uiðr ackere / lete flytía haseta [eín tíma til/ landz [a degi ok ut aftar. En/ mat sueín þrysuar. [ein tíma at/ taka uattn. en tuísuor at mat/ bua. þa skal sa bat festa er si/dast gengar af. En baz festar \125r\ skulu takaz fram at bunkabr/vn ef batar er hentar at skipi / Nu ef brestar or [borde eda by/rdí. eda rongh eda slitnar baz/festar. þa abyrgist styri maðr bat/ sín. oc fae hasetom annan bat / eða abyrgist [styri maðr alt þat er/ a skípi er. ef nokot kan a at bre/sta. firir batt løyssis saker En ef/ knutar losnar. bote sa batt er / knut knyttí. ef eígí kómar ba/tar aftar. eda fae annan batt/ En ef nokor tekur bat [at ulø/yfí styri manns. þa lysí han rane a/ hendar honom. En ef nokor / tekur batt ok ror brot. vttan lof / sua langht at leita þarf. þa er/ hann seckar .mork. sylfrs uid styri man / ok fae iam godan bat aftar sem/ han tok. En ef nokot grandar/ [monnum eða skipi [medan en batar/ er brotto. þa skal han bota .víí./ ortogum ok .xíí. morkum. sylfrs halft konunge en/ halft styri manne. En ef i spo/n brytar. bote skada þen allan / sem vi. skynsamer men meta/ En ef skip er brotet. þa lete sa/ bota er bate rere brott. [bote a of/an fim .morkum. sylfrs. halft konunge. en halft sty/rí manne. En firir huarn man er/ tyníz firir bat løyssis saker. bote / sa er bate rode brot. slikt þeng/gildí. oc slikar botar. sem konungr/ leggar rad a. með badztra manna til/lagu.

#17 hér segir vm asiglíng skipa/

En ef men sigla með lande f/ram i sam flote. þa skulu/ þeir [er vm uilia sigla. oc þeir/ er yttri sigla ueggia þeim er ínrí/ siggla sua at eígí bege at lande./ eða at boða. eda at nese. En ef/ men [hítta i þrabeítíng. oc [si/gla hínir a vedar honum. oc begia / hann at bergi. eða at boda. oc [le/tar hann lif sít firir [þa sok eda br/ytar [skip sít i spono. þa bote/ þeir spel er honum begdo af leid./ sua sem skynsamer men meta / oc afvndar bot eftir laga do/me. En ef men beíta þra beítíng \125v\ oc

ber þeim at. bodom er a leid lig/gía. oc hann uil helðar a þa sigla en / i boda at bríota. [Nu ef skip þeira / brotner. eða reidí slítnar. er [ue/rdar siglt. oc uilia þeir eígi ue/ggía. þa koma þar engar bøtar / til. þuí at þeim er allum naud/syn at. Nu sigla men til miora / sunða með samflot. þa eigu þeir/ siglíngh at mínka. er sidar fara/ þar huar sem staðr er. sua at/ engom stande fartalme at. mín/ka skal siglíngh. með [heflan. ok ha/lсан. heldar nídar leggja. en a/ sigla.

#18 hér segir en vm asiglíngh/

En ef men sigla a adra men / naudsynía laust. huart/ sem þeir sigla til sunða. eda í / hafe. eda með lande fram. oc ge/ra [þeir monnum speliurkí. þa bø/ta firir skut stafn .íj. aura er / brotnar firir ofan refsíngh. / En firir framstafn .ííí. ørtogar. ef i/ andfangnum brestar firir ofan/ sío. En ef stafn brestar oc re/nnar sior ín bøte .mørk. sylfrs. En ef [hi/amul uol brestar eða styri með hi/almuluolar hald bøte øyri firir/ huart þetta. en ef styri brestar/ sundar i mídíu bøte .íj. aura / oc ef iarn brestar af styri. En/ ef sax brestar. bøte .íj. ørtogar/ ok [sua firir hals huarn. ok sua ef/ bard brestar. En firir iardar huf/ .íj. aura. En firir megín huf bøte / mork. En ef tre brestar. bøte / .mørk. En ef hialpreip brestar bøte / .íj. ørtogar. firir dreng h ørtogh/ En firir skaut oc aktauma [íj. ørtogar. nema ass se utí. oc ekk/ít í seglí. þa skal bøta øyri firir/ huart þetta. En firir [hafudben/dur huariar .íj. ørtogar. firir støde/ngh øyri. En firir dragreíp .íj. aura/ ok firir stagh. En firir sma reipp/ huart ørtog. en firir bryggíu .íj. / ørtogar En ef [men sigla a men ok/ brytar skip þeira. sua at eigi/ er bøtande. bøte aftr skip þeirra / sem skynsamer men meta \126r\ oc sua firir farm allan. ok afundar/ bot [eftir laga dome. allum er a ua/ro. ef hann braut með uilia sínum/ En ef uada uerk uar. þa sanne / með [ein eidí. oc falle niðr afundr/ bot. en þat ero .íí. aurar. er huar / a er a er siglkt Engi skal a annan/ [sigla eda roa. En ef rø. þa ligg/ar hín sama sekt uiðr. er adar/ skil. Nu er sakt vm asiglíngh / allar. oc bøte þo at heilu huar. ok / sektir þer er uiðr liggía. þa eígu / halft huarer styri maðr ok hasetar/

#19 her segir vm sam flot/

Nw ef [maðr leggar or leghe / oc fer ørenda sína. oc leg/gar bryggíu sína eftir. En ef/ men leggja samflot [sín a mell/om. at farmanna lagum. þa skal/ engí i fra adrum sigla naudsynía/ laust. [lengra en sía ma ass af bor/de. En ef [þeir sigla lengra. bøte / huar þeir halfa .mørk. sylfrs. þeim er [í fra / uar siglkt. [iam uel styri maðr sem / hasettar. En þer ero naudsyní/ar. er lifs haske liggar uiðr. fior/ eda fiar tíon. En ef þessar nau/dsyníar liggja uiðr. þa ma sekt/ar laust fra sigla. Ef hínir uí/lia þess suæiria adrer er i samf/lote uaro með þeim. þa sanne sia/lfar sogn sína.

með settar eidi. oc/ se syn saka En ef eidar fellar / bøte sliku sem adar skil. En by/ar logh skulu uera a fiskí nese/ huaríu. oc sild fiskí. oc kaup/forom allum.

#20 hér seggir vm sam ack/eres fund/

Nw drega menn/ vpp ackere. oc er huarke í/ strengar ne nacmidí. þa a styrí/ maðr halft. en halft hasetar. nema/ [nokor maðr kennír sít. með ví/tnum. oc løy sí sidan vtt af þeim/ er funnu með halfúrdí. ef úitna er uiðr notet. lysa skal fund samdrøgars. er men liggia uiðr/ lanð. þat er byggt er. En ef eígi/ er lyst. þa ma sa þiof sok a gefa/ sa er a. En ef maðr dregar upp ack/ere. með sokn. eda kauadz eftir \126v\ oc kōmar reípi í ríng. þa hafe/ han hína samu laustn af hínun / sem adar atte. sem fyr uar skilt / En ef eigande kōmar eígi til / [oc engí hans vmbods maðr. þa eígniz / þeir akkere er funnu. oc up dr/ogo.

#21 hér segír vm felagh er menn leggía/

Nw leggía men felagh saman/ þa skulu uattar uid uera./ þat felagh ma uid engan man / auka. nema beggía se uilí til. En/ ef øykír. þa skal sa er fyr lagde/ taka .mørk. sylfrs. af uskiptu. oc eígi sk/al han fōra lengra nauðsynía/ laust. en skilt uar. nema han / [uilí abyrgiazt. at allu þat fe / oc eígi skal hann þat felag hogga/ brott. ne liosta. oc eígi legordz / saker bōta. oc engar adrar af nø/yzlur. eda orskulldír. nema beggía/ se uilí til. En þa er þeir skipta/ felage sínu. þa leggí hann fram/ sua mykít fe. sem þeir atto ba/der saman. oc segir hann sua at/ þar er ínstōde øyrír allar. oc/ auaxtar. saa er [þeir atto bader/ saman. oc suæírí. þar at [fullan/ eid. oc slikan klednad skal hann/ þa hafa er þeir skipta [felage/ sínu. sem þa uar er þeir lagdu/ saman. oc eígi uerrí. [En ef menn/ leggía hiafelagh. þa skal sa er/ uid tekaz kledaz oc fōdaz af/ sínu fe. oc eckí af hans fe taka/ er hía felag leggar uid hann. ne/ma skipleigu oc [up burd firir þat / er hia felagh uar lagt. En ha/lfan auoxt. skal huar þeira / eiga. en hín ínstōda øyrí sín fy/rst fullan. Nu sigla þeir eftir/ þui sem þeir uurdu a satter/ huart [hann skal sigla En ef hann / fer i annan stad. þa abyrgiz/ hann uid allu. En ef þeir hitta í/ harda kaupstefnu. oc fer hann/ eigí sua selt. sem uírt uar i he/ndar honum. þa skal ^{hann} hafa héim/ ok fōra þeim fe sít er a. En ef/ hann sel udyra. þa skal þat uera / þes skade. er með fer. en eígi híns \127r\ er fe a.

#22 hér segir en vm felagh/

Nv leggía men felagh. oc [fa/ra bader í einu skipí. oc be/ra [fot sín a skíp. oc fara þeng/at sem þeir toko ser fare. Nu/ lex annar huar síukr. oc ner dau/da. þa skal felage hans [tía styrí/ manne. at sua mykít er felag/ þeira Nu ef hann andaz. þa sku/lu þeir uera úitnís men. er uid/ uaro. ef nokor tortryggír. oc/ skal fe þar þegar

úirða. er at/ lande kōmar. oc skal sa uid úir/ding taka. er þa fer með. oc føre /
framleidiz. ser til auaxtar. En / ef hann flytar ínstoda øyri sín til/ rez arfa. eda til
hans vmbods/ manna. Nu kōmar hann eigi þeim/ uitnum uid. er fe úirdu. þa te /
hann úitní sín með þeim monnum. er þe/ngat fara sem [arfar ero Nu/ andaz felage
hans sidan bun/kí er bundín. oc adar en þeir se/ a for komner. þa setí man a / lest
hans. þan er bade halde uppí rodre oc austrí oc tialdan. oc [allum/ kostnade. af fe
[hins dauða. en / ecki skal han meira af hafa / nema erfíngí uilí [gefa honum.

#23 her/ segir vm vard hald a skipí/

Nv ero þeir a ferd komner/ ok þurfu uard haldz. oc uar/yd. æigí sidar vm daga en
vm ne/tar. þa skulu þeir dag uord hef/ía i stafne framme. oc skal fa/ra aftar a
stíorn. En festí ok [fe/stí burdar. skal hefia fra siglu/ a stíorn. oc fara aftar at skípí.
/ hafnar austar skal hefia aftar / a buncka brun. oc fara aftar at / skipí. Siglíngar
austar. ok rauorðr / [skal hefia uid siglu. a bacbord/ ok fara aftar eftir skipí. þau
æm/bette ero nu told at [biar manna lagum/ er uera eigu a huaríu loglego / skípí
En huart er þeira loglegt / en sessom ma telia ok [hamlum/ ma skipta

 # [vm sakøyrí konungs/

Allar þer secktir. er til falla/ innan. biar. oc innan takmarka \127v\ biars vars þa a
konungr ein þegn/gildi oc oll ubota mal oc vtleg/dar mal. oc fe þat er stolet er / or
konungs garde. oc sua firir forb/od En [allar adrar sectir. þa / eigu biar men
þridiungh. oc sy/slu maðr þridiungh. gialkyrí þrid/iungh. vttan skipdrattor oc
bia/r geld þat a gialkyrí eín sama/n En han er oc skyldugar at le/ta blasa til
[skipdrato alla. oc/ kasta [þa men i myrkua stofu/ er þar gera til. eda randsakz. /
huss. oc alla refsingh at ueíta / eftir moz manna dome./

[Fínító libro sít laus et gloria christo /